

मैत्रावरुणर्वसिष्ठः। इन्द्रः। त्रिष्टुप् ।

न सोम इन्द्रमसुतो ममाद् नाब्रह्माणो मघवानं सुतासः।

तस्मा उक्थं जनये यज्जुषौषन्नृवन्नवीयः शृणवद्यथा नः ॥ ७.०२६.०१

सोमः- रसः। असुतः- अनिष्पन्नः। इन्द्रम्। न। ममाद्- अतोषयत्। मघवानम्- इन्द्रम्। सुतासः- निष्पन्ना रसा अपि। अब्रह्माणः- अनुपासनाः। न रमयन्ति। यथा। नः- अस्मान्। शृणवत्- शृणुयात्। तथा। यत्- यम्। जुजोषत्- इन्द्रः सेवेत तम्। नृवत्- वीर्ययुक्तम्। उक्थम्- मन्त्रम्। तस्मै। जनये- सृजामि ॥१॥

उक्थौक्थे सोम इन्द्रं ममाद् नीथेनीथे मघवानं सुतासः।

यदीं सबाधः पितरं न पुत्राः समानदक्षा अवसे हवन्ते ॥ ७.०२६.०२

उक्थे उक्थे- मन्त्रे मन्त्रे। सोमः- रसः। इन्द्रम्। ममाद्- अतोषयत्। नीथेनीथे- प्रतिनयने। मघवानम्- इन्द्रम्। सुतासः- निष्पन्ना रसा अतोषयन्। ईम्- एतमिन्द्रम्। सबाधः- रक्षोभिर्बाधिताः। समानदक्षाः- कुशला अप्युपासकाः। पितरम्- जनकम्। पुत्राः- सुताः। न- इव। अवसे- रक्षार्थम्। हवन्ते- आह्वयन्ति ॥२॥

चकार ता कृणवन्नूनमन्या यानि ब्रुवन्ति वेधसः सुतेषु।

जनीरिव पतिरेकः समानो नि मामृजे पुर इन्द्रः सु सर्वाः ॥ ७.०२६.०३

सुतेषु- रसेषु निष्पन्नेषु। वेधसः- मेधाविनः। यानि। ब्रुवन्ति- प्रशंसन्ति। ता- तानि कर्माणि। चकार- इन्द्रोऽकरोत्। नूनम्- निश्चयेन। अन्या- इतराण्यपि। कृणवत्- कुर्यात्। एकः। समानः- समवृत्तिः। पतिः- भर्ता। जनीः- स्वपत्नीः। इव- यथा कामयते तथा। इन्द्रः। सर्वाः पुरः- सर्वाणि पुराणि स्ववासस्थानभूतानि। सु- सुष्ठु। नि मामृजे- नितरां शोधयति ॥३॥

ए॒वा तमा॑हुरु॒त शृ॑ण्व॒ इन्द्र॒ एको॑ वि॒भक्ता॑ तर॒णिर्म॑घाना॒म्।

मि॒थ॒स्तुरं॑ ऊ॒तयो॑ यस्य॒ पूर्वी॑र॒स्मे भ॒द्राणि॑ स॒श्वत॑ प्रि॒याणि॑ ॥ ७.०२६.०४

मिथस्तुरः- परस्परं त्वरमाणाः। यस्य। पूर्वीः- पुराण्यः। ऊतयः- रक्षाशक्तयः। सः। इन्द्रः।

एकः- असहायः। तरणिः- तारकः। मघानाम्- सम्पदाम्। विभक्ता- विभागकृत्। एव- इति।

तम्। आहुः- अवदन्। उत- अपि च। शृण्वे- एवमेव स श्रूयते। अस्मे- अस्मान्। प्रियाणि

भद्राणि। सश्वत- सेवन्ताम् ॥४॥

ए॒वा वसि॑ष्ठ॒ इन्द्र॑मू॒तये॑ नृ॒न्कृ॑ष्टी॒नां वृ॑षभं सु॒ते गृ॑णाति।

स॒ह॒स्त्रि॒ण॒ उप॑ नो मा॒हि वा॒जान्॒यूयं॑ पा॒त स्व॒स्तिभिः॑ सदा॑ नः ॥ ७.०२६.०५

एव- एवम्। वसिष्ठः- अतिशयेन चित्तवृत्तिस्तम्भकर उपासकः। इन्द्रम्- परमेश्वरम्। नृन्-

नृणाम्। ऊतये- रक्षायै। कृष्टीनाम्- प्रजानाम्। वृषभम्- वर्षकम्। सुते- रसे निष्पादिते। गृणाति-

स्तौति। नः- अस्मभ्यम्। सहस्त्रिणः- प्रभूतानि। वाजान्- अन्नानि। उप माहि- यच्छ। यूयं पात

स्वस्तिभिः सदा नः ॥५॥

Dr. Ravi Prasad